

Egenvårdsplan

Behandling av astma hos barn upp till 5 år

Astma är en sjukdom i luftvägarna som gör att det episodvis blir svårt att andas. Det är också vanligt med långvarig hosta. Yngre barn kan få besvär av astma i samband med att de är förkylda, så kallad förkylningsastma. Oftast börjar besvären innan barnet fyllt 1 år och cirka 2 av 3 barn blir besvärsfria innan skolåldern. En del barn fortsätter att ha astma, men får då ofta också besvär när de inte är förkylda.

Läs mer om astma: [Astma hos barn](#) (1177)

Symtom

- Episoder av pipande, väsande och/eller tung andning
- Lättare trött vid ansträngning
- Hosta i samband med luftvägsinfektioner, ibland kan hostan vara långvarig
- Hosta vid lek, ansträngning eller vid kallt väder
- Nattliga besvär såsom hosta eller svårt att andas
- Barnet kan vara helt utan symtom/besvär mellan astmaepisoderna

Svårare besvär

- Andningen blir ansträngd, snabb och/eller väsande
- Betydligt mindre aktiv än vanligt, orkar inte leka
- Vaknar på natten med andningssvårigheter och/eller hosta
- Bukandning och/eller indragningar under revbenen eller i halsgropen på grund av ansträngd andning

Egenvård

- Se till att barnet dricker vatten
- Ge febernedsättande (paracetamol och/eller ibuprofen) vid behov
- Undvik tobaksrök

Behandling

Astma behandlas främst med två grupper av läkemedel:

- **Antiinflammatoriska läkemedel** (orange hylsa)
- **Luftrörsvidgande läkemedel** (blå hylsa)

All astmamedicin till mindre barn ges som spray i andningsbehållare, så kallad **spacer**. För mindre barn används mask tillsammans med behållaren. Det är mycket viktigt att ansiktsmasken sluter tätt mot ansiktet så att barnet verkligen får i sig läkemedlet när det andas in.

Från 3-4 års ålder behövs vanligen inte längre mask till andningsbehållaren.

Sprayen ska skakas väl innan den avfyras in i andningsbehållaren. Ge alltid bara en dos i taget. Barnet ska andas 5 andetag i behållaren efter varje puff.

Instruktionsfilm om hur ni använder en andningsbehållare finns på [medicininstruktioner.se](https://www.medicininstruktioner.se)

Luftrörsvidgande behandling

Vid andningsbesvär ges luftrörsvidgande:

- **Lätta/måttliga besvär:** Airomir 0,1 mg/dos (blå), 1-2 puffar vid behov.
- **Svårare/akuta besvär:** Airomir 0,1 mg/dos (blå):
 - Barn under 2 år: 4 puffar i spacer (4-6 andetag/puff)
 - Barn över 2 år: 6 puffar i spacer (4-6 andetag/puff)

Vänta 20 minuter, om fortsatt besvär upprepa 2-3 gånger under 1 timme.

- **Om bättre:** Ge Airomir 0,1 mg/dos, 1-2 puffar var 3-4 timme närmsta dygnet, minska när barnet mår bättre, därefter 1-2 puffar vid behov.
- **Om inte bättre eller ny försämring inom 24 timmar: Sök akutvård!**

Anti-inflammatorisk behandling

Starta anti-inflammatorisk behandling vid första tecken till förkylning:

- Flutide 125 µg/puff (orange), 1 puff 4 ggr/dag eller 2 puffar morgon och kväll i 4 dagar, därefter 1 puff morgon och kväll i ytterligare 7 dagar.
- Kombinera med Airomir 0,1 mg/dos (blå), 1-4 puffar 2-4 ggr/dag i 3-4 dagar, därefter 1-2 puffar 2-4 ggr/dag i ytterligare 7 dagar.

Ring 112 eller sök akutvård direkt om:

- ▲ **Barnet har kraftigt påverkad andning, är slött och är svårt att få kontakt med**
- ▲ **Barnet inte vill dricka, prata eller leka alls**
- ▲ **Barnets läppar eller fingrar börjar bli blå/grå**

Obs! Tag med läkemedel och andningsbehållare om du uppsöker akut eller planerad vård tillsammans med ditt barn.